

ਚਰਚ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਪਾਂਸਰਿੰਗ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪਾਂਸਰ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਪੱਤਰ “15 ਜੂਨ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਲਜ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।” ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਡਾ. ਏ.ਸੀ. ਲਾਲ ਦੀ 'ਤਾਰੀਫ਼' ਵਾਲੀ ਚਿੱਠੀ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਸਪਾਂਸਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(61) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਈਸਾਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਸੰਖੇਪ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਖਲਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਚਰਚ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

(62) ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ "ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਈਸਾਈ, ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚਰਚ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ" ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਸੀਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐੱਮ.ਬੀ.ਬੀ.ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਰਸ. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਅਤੇ ਕੇਐਸ ਕੁਮਾਰਨ ਜੇ.ਜੇ.

ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਥ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

97 ਦਾ CWP 3050।

21 ਮਾਰਚ, 1997

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950- ਆਰਟੀਕਲ 243 (Z G) ਅਤੇ 327— ਪੰਜਾਬ ਮੁਨਿਪਾਲਿਕਾ - ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976— ਐੱਸ. 8 ਅਤੇ 9— ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ

ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ, 1995— ਸੀ.ਆਈ.ਐਸ. 3, 6, 7 ਅਤੇ 8— ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ — ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਆਰਡਰ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ—ਸੀਮਾਂਕਣ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ—ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਅਦਾਲਤ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ 1995 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 1995 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 243-ZG ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 22)

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976—ਸ. 8— ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਆਰਡਰ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ। 1995—ਸੀ.ਐਲ. 8— ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ —ਇਤਰਾਜ਼/ਸੁਝਾਅ ਬੁਲਾਏ ਗਏ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ/ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ—ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇਣ 'ਚ ਅਸਫਲਤਾ—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਗਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਰਤੀਮਾਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ " ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਖਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਸਟਰੇਟ ਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੋਲੀਕਵ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਗਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(ਪਰਾ 26)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ।
G AG (P) ਦੇ ਨਾਲ P - S - chhina, Sr. DAG (P), for the
ਜਵਾਬਦੇਹ. ਜੇ

ਨਿਰਣਾ

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 2992, 3050 ਅਤੇ 3689, 1997 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਤੱਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(2) ਤੱਥ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 199,7 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 3050 ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ: -

(3) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਜੋ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 2 ਅਤੇ 3¹ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਨੇ ਇੱਕ

Pran Nath Bhatia and others v. State of Punjab and another 240
, (Ashok Bhan, J.)

ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (ਐਕਸਟ੍ਰਾ ਆਰਡੀਨਰੀ) ਗਜ਼ਟ ਮਿਤੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਅਨੁਸੂਚੀ P-3, ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ - ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ . ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ।

(4) ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ 1991 ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ 50 ਵਾਰਡ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 37 ਅਤੇ 34 ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਏਰੀਆ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ 50 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੂਰਬੀ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ 12 ਵਾਰਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਪੱਛਮੀ) 13 ਵਾਰਡ, ਲੁਧਿਆਣਾ (ਉੱਤਰੀ) 13 ਵਾਰਡਾਂ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ (ਦੱਖਣੀ) 12 ਵਾਰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ।

(5) ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1976 ਦਾ ਐਕਟ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 1996 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 8 ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ 50 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 70, 60 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 'ਚ 55 ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ 'ਚ ਐੱਸ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀ.ਡਬਲਊ.ਪੀ. 8697 ਆਫ 1996 (ਗੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ) ਵਿੱਚ 19 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। , 1996. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਂ 31 ਮਾਰਚ, 1997 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(6) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. GSR 28/PA—43/76/S. 34/85, ਮਿਤੀ 8 ਜੂਨ। 1995, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1976 (1976 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 42) ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। , 1995 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੀਮਬੰਦੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਪਾਲਿਕਾ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ । ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, 1995 ਦੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ-3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੱਦਬੰਦੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

- (i) ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ।—(1) ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਹਰੇਕ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਲਈ ਇੱਕ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ; ਅਰਥਾਤ ; -
  - (ii) ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
  - (iii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
  - (iv) ਮੇਅਰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਨਿਗਮ ਦਾ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ;
  - (v) ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ;
  - (vi) ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਖੇਤਰੀ); ਅਤੇ
  - (vii) ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ।
- (2) ਬੋਰਡ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਜੁੜੇਗਾ: ਬਸ਼ਰਤਕੇ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨਿਗਮ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲੋਜ਼ਡ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

- "6. ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤ।—ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਰਥਾਤ: —
- (a) ਸਾਰੇ ਵਾਰਡ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੁਚਿਤ ਖੇਤਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
  - (b) ਉਹ ਵਾਰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡ;

Pran Nath Bhatia and others v. State of Punjab and another 242
, (Ashok Bhan, J.)

- (c) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਇਸਤਰੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ;
- (d) ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਦੋ ਸੀਟਾਂ, ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ; ਅਤੇ
- (e) ਹਰੇਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰ ਵਾਰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਵੇ, ਅੰਸਤ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ।"

(7) ਧਾਰਾ-7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੋਰਡ, ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਾਰਡ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(8) ਕਲਾਜ਼-8 ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇ ਕੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ-8 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"8. ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ।—(1) ਸਰਕਾਰ ਕਰੇਗੀ,—

- (a) ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਾਂ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ;

(b) ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਸੁਝਾਵਾਂ ਸਮੇਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਅਤੇ

(c) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਜੋ * ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(2) ਸਰਕਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣਾ 'ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗੀ।

(9) ਸੰਵਿਧਾਨ (74 ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾਵਾਂ 243(P) ਤੋਂ 243(ZG) ਵਾਲੇ ਭਾਗ IX-A ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਮੇਤ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ VIIth ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। . ਯੂਨੀਅਨ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। ਸੰਘ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IX ਅਤੇ ਭਾਗ IX-A ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਉਸ ਸਕੀਮ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ 'ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਕੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ (74 ਵਾਂ) ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਲਿਆਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992।

(10) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਭਾਗ IX-A ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; (a) ਇੱਕ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤ- (b) ਇੱਕ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ (c) ਇੱਕ ਨਗਰ ਨਿਗਮ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ IX-A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। "ਮਿਊਨਿਸੀਪਲ ਏਰੀਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ" ਦਾ ਮਤਲਬ " ਧਾਰਾ 243-Q ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਸਵੈ-ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ" ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਆਰਟੀਕਲ 243-ਆਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਰੇਕ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ, - ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਰਡਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 243-S ਵਾਰਡ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਗਠਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(11) ਅਨੁਛੇਦ 243-ਟੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਤਾਂ, ਇਹ, ਹਰੇਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ (ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ ਦੇ 1/3 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ) ਸਮੇਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(12) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਕਟ 1976 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਤੇ 9 ਜੋ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। :-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 3. ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ।—(1) ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸੀਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਲੇ

ਸੇਬਰੀ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀਡੀਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਹੋਵੇਗੀ। ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ।

(2) ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 9. ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।— ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸੋਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(13) ਹੱਦਬੰਦੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1995 ਦੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ-3 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੱਦਬੰਦੀ ਬੋਰਡ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ। ਸਕੀਮ ਬਣਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ, - ਮਿਤੀ 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ 37 ਸੈੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3, 12 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1995 ਦੇ ਹੱਦਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1995 ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ-8 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ! ਪਟੀਸ਼ਨ. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਨਿਗਮ ਦੇ ਚੇਅਰ ਪਰਸਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਏ ਸਨ

ਮਿਊਸੀਪਲ ਖੇਤਰ ਜਿੱਥੋਂ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਕੌਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਲੜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 1991 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡ 17, 19, 23, 25, 26, 27, 28, 32, 34, 36, 37 38, 39, 42, 43 ਅਤੇ 50 ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 17 ਕੌਸਲਰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਇਹ 17 ਵਾਰਡ ਬਣਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 14 ਵਾਰਡ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਵਾਰਡ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਵਾਰਡ ਬਚੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੌਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ; ਉਹ ਵਾਰਡ ਨੰ. 37 (ਪੁਰਾਣਾ) ਹੁਣ ਵਾਰਡ ਨੰ. 59 (ਨਵਾਂ) ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧਤਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-3, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(14) ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 1996 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. 8697 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਬੋਰਡ ਨੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ , 11 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 37 ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ।, ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਚੋਣਾਂ) 29 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। 1996 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਕਿ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 36 ਤੱਕ ਦਰਸਾਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੜੀ ਨੰ: 37 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰੋਅਰ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ। ਪੰਜਾਬ, ਜਿਸ ਨੇ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮਿੰਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 37 'ਤੇ ਦਰਜ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਮੰਨ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਰਡ ਨੰ: 14 ਅਤੇ 16 ਦੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕਾਂਗਰਸ-1 ਦਿਹਾਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 12 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ । ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(15) ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 1996 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ 8697 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 19 ਸਤੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ

Pran Nath Bhatia and others v. State of Punjab and another 246
, (Ashok Bhan, J.)

ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 3 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1996 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, 10 ਮਾਰਚ, 1997 ਨੂੰ 17 ਮਾਰਚ, 1997 ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਆਫ ਮੋਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੋਕੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

(16) ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਗਏ। ਰਿਕਾਰਡ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(17) ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੀਟੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 243-ZG ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“ਆਰਟੀਕਲ 243-ZG. ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ।
ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, -

- (a) ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ। ਆਰਟੀਕਲ 243ZA ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;
- (b) ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਊਂਸਿਪੈਲਟੀ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਵਾਏ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।”

(18) ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਨੇਗਕਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) 'ਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 669.

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੰਸਦੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1962 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 329 (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 10(2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੰਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10(4) ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੀਲਡ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਉਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਜਾਂ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ "ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਕਲਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। 327, ਕਲਾ. 329 ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ।

(19) ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਖੇਤਰ ਸੰਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। (73 ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992. ਸੰਵਿਧਾਨ (73 ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992 ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (74 ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992, ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:-

“ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪੰਚਾਇਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।”

(2) ਏਆਈਆਰ 1995 ਐਸਸੀ 1512।

ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243-0 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਸਮੇਤ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲ ਦੇਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 243-ਕੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ

Pran Nath Bhatia and others v. State of Punjab and another 248
, (Ashok Bhan, J.)

ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟਿਊਨਸੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੇਘਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, (1967) 1 SCR 400 : (AIR 1967 SC 669) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਮ ਹਲਕਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਵਜੋਂ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਜੋ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪ੍ਰਗਟਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 327 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 9 ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵੋਟਰ, ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੇ, ਸਵਾਲ ਕਰਕੇ ਅਣਮਿਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾਬੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਜਾਂ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(4), ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 327 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 243-ਸੀ, 243-ਕੇ ਅਤੇ 243- ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਧਾਰਾ 327 ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ 0 . 2(ਕੇਕੇ) ਸੀਲਬੰਦੀ ਐਕਟ. 1950 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਕਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਹੱਦਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਕਥਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ 31 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।",

(20) ਇਹ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਅਨੁਗ੍ਰਹ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243-ZG (74 ਵੀਂ ਸ਼ੇਧ) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪੱਟੀ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ। ਐਕਟ, 1992, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੇਘਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(21) ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਹਨਾਂ ਦੇ> rdLordships ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਘ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਗ੍ਰਹਿ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ: -

"24. ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6-ਏ, 31, 32 ਅਤੇ 33 ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 243-ZG ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ 1 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(2) ਜੇ.ਟੀ. 1996 (8) ਐਸ.ਸੀ. 733.

ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਕਸ਼ਮੀ ਚਰਨ ਸੇਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

25. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੈਲੀਮਿਟੇਸ਼ਨ ਕਾਮ ਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1962 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹੈ।

1962 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵਿੱਚ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਹਰੇਕ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। *ਮੇਘਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਬਨਾਮ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ. 669* ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1962 ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਅਤੇ 9 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 329 ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1959 ਦਾ ਯੂਪੀ ਐਕਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ। ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏਗਾ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 243-ZG ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਧਾਰ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (iv) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਚੋਣ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੇਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਯੂਪੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ - ਅਧਿਨਿਯਮ, 1959 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਕਾਨੂੰਨ. *ਮੇਘਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 329. *ਮੇਘਰਾਜ ਕੋਠਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, *ਅਨੁਗ੍ਰਹਿ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1959 ਦੇ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੇ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 7 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਰਾਫਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਜਾਣਾ ਸੀ। 1959 ਦੇ ਯੂਪੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(22) ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 : 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਅਤੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ 1995 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। *ਅਨੁਗ੍ਰਹਿ ਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਪੈਰੇ 24 ਅਤੇ 25 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1995 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਚੁਣੌਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 243-ZG ਦੀ ਸਦਭਾਵਨਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(23) ਅਸੀਂ ਅਸਲ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਰਿਕਾਰਡ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਇਰ 37 ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ (ਚੋਣਾਂ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 36 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. 37 ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਕਤ ਇਜ਼ੇਟ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਉਚਿਤ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਨੇ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, “ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ

ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ” ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ। ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿੰਟ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 12 ਨਵੰਬਰ, 1996 ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਵਕੂਫੀ ਜਾਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਸੀ।

(24) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਓਪੀ ਗੋਇਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ *ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਘ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(25) 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ (8) ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਾਇਰ ਸੁਝਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। *ਪੀਸੀਧਨ ਸੰਘ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਅਧੀਨ ਸਨ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(26) *ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਘ ਖੇਤਰ ਸੰਮਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ (ਸੁਪਰਾ)* ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ

ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ■ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਸਟ੍ਰੈਟ ਜੈਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(27) ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਿਯਮਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਰੋੜਾਂ ਹੋਰ ਵੋਟਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। *ਲਕਸ਼ਮੀ ਚਰਨ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਏ.ਕੇ.ਐਮ ਹਸਨ ਐਕਸਜ਼ਜ਼ਮਾਨ* (3), ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 703 'ਤੇ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: -

“ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਚੋਣ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਭਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ।

(28) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਖਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨਵੀਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(29) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸੀਵਿਧਾਨ (74 ਵੀਂ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1992 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਆਏ IX-A ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਪਿਛਲੀ ਜਨਗਣਨਾ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਕੜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਲਈ ਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪਿਛਲੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੀ ਜਨਗਣਨਾ ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਾਪਸ-

ਵਾਰਡ ਵਰਗ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 1991 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(30) ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

(31) ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

17597 HC—ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਯੂਟੀ ਸੀਐਚਡੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

Pran Nath Bhatia and others *v.* State of Punjab and another 254
, (Ashok Bhan, J.)